

Thans mag dus wel worden aangenomen, dat deze soort in het Mastbosch alhier geregeld, maar lokaal en zeldzaam voorkomt.

A. J. BUIS.

Breda.

Nieuwe vondsten voor de Nederlandsche Coleopteren-fauna VIII.

294. ¹⁾ *Acupalpus* (sub-gen. *Balius* SCHIÖDTE = *Anthracus* MOTSCH.) *consputus* DFTSCHM., var. *Wimmeli* REITTER. Een goed uitgekleurd, donker exemplaar bezit ik uit aanspoelsel van de Maas, bij Steyl (Limb.), Dec. Deze, bij Hamburg ontdekte, vorm, welke door REITTER als goede soort werd beschreven, is, volgens TH. VON WANKA (Wien. Ent. Zeit. 1915), eene var. van *A. consputus*, welke zich daarvan onderscheidt, doordat de kop, met de oogen, even zoo breed of nagenoeg even zoo breed is als het halsschild, terwijl deze bij het type opvallend smaller is. Het halsschild is nagenoeg over de geheele schijf zwartbruin (of roodbruin!), terwijl de bruinachtig-gele dekschilden tezamen op het achtergedeelte veel meer, naar voren en naar de randen, uitgebreid zwartachtig of berookt zijn; bij het type daarentegen zijn de dekschilden elk van eene donkere discoidaalvlek voorzien en is het halsschild geelrood of over het midden iets donkerder.

VON WANKA beschrijft nog een, mij onbekende, var. *Reitteri* (van *Wimmeli*), welke als tusschenvorm zou moeten beschouwd worden. Bij deze is de kop, met de oogen, evenals bij het type, veel smaller dan het halsschild, met minder uitpuilende oogen, met smal en van voren minder afgerond-verbreed halsschild; ook zouden de middelste sprietleedjes iets korter zijn dan bij *consputus*. Bij Berlijn schijnt deze var. meer voor te komen dan het type.

323bis. *Dromius meridionalis* DEJ. Van deze, meer in zuidelijker streken levende, soort werd, door Mevrouw E. UYTENBOOGAART, geb. ELIASSEN, in Rotterdam een exemplaar gevangen, dat door een raam, dat op een grooten stadstuin

¹⁾ De nummers verwijzen naar mijne „Lijst der in Nederland en het aangrenzend gebied voorkomende Coleoptera, 1906.”

uitziet en waarin o. a. oude platanen staan, kwam binnen-vliegen. Het exemplaar werd welwillend voor mijne collectie bestemd, waarvoor mijn hartelijken dank.

355. *Hygrobia tarda* HERBST (zie: Ent. Ber. No. 92, 1 Nov. 1916). Behalve het verschil in teekening van het halsschild, is ook de zwarte teekening op het voorhoofd (met den clypeus) veranderlijk. Op den kop bevindt zich, aan weerszijden tegen den binnenrand der oogen, een tamelijk breede, donkere vlek, welke naar voren, eenigszins onregelmatig, smaller wordt en meestal tot aan de bovenlip, of zelfs iets daarop, doorloopt; de, als een gebroken lijn, naar achteren hoekig gerichte, voorhoofdsnaad bevindt zich in den regel op de gele grondkleur. Er komen ook wel exemplaren voor, bij welke over dien naad eene smalle, zwartachtige verbinding tusschen de genoemde zijvlekken loopt, welke verbinding zich naar achteren in eene driehoekige vlek voortzet; die donkere kleuring kan wat meer of wat minder ontwikkeld zijn, doch zich ook wel over den geheelen clypeus zoozeer uitbreiden, dat dit deel geheel zwart is, of nog slechts een paar rondachtige, gele vlekjes overblijven. De heer J. DIXON, die mijn aandacht hierop vestigde, zou deze afwijking ab.c. *conjuncta* nov. ab.c. willen noemen.

Op de dekschilden vertoont onze soort eene vrij lange, dunne, vlasachtige, gele beharing, welke iets over het midden begint, aldaar kort en in rijen geplaatst is, doch naar achteren allengs langer, dichter en verwarder wordt; door de dekschilden met een fijn borsteltje op te schuieren wordt deze beharing eerst goed duidelijk zichtbaar. Genoemde heer nam eenmaal waar, hoe een *Hygrobia*, evenals een waterspin, zich boven op het kroos in de zon lag te koesteren.

366. *Bidessus unistriatus* ILLIG. Exemplaren, bij welke de bestippeling op de bovenzijde meer verspreid en krachtiger is, zijn ab.s. *grossepunctatus* VORBRINGER. Zeldzaam.

410. *Ilybius fuliginosus* FABR. Van den heer C. WILLEMSE, thans arts te Eygelshoven in Limburg, ontving ik een ♂ en ♀ van deze soort, uit Well (Limb.), bij welke de breede, bruingele randzoom der dekschilden nagenoeg ontbreekt en

slechts, vooral naar achteren, als eene dubbele smalle, lichte zijstreep flauw aangeduid is. Overigens zijn kop, halsschild, onderzijde en pooten geheel zwart en is bij het ♂ nog eene uiterst flauwe aanduiding van de roodachtige schedelvlekken te zien. De bovenzijde is nog eenigszins bronskleurig, maar wat minder dan gewoonlijk het geval is. M. i. vertoonen deze exemplaren neiging tot melanisme.

413bis. *Agabus neglectus* ERICHS. Een ♀ bij Ommen, Juni, door Mr. D. UYTENBOOGAART gevangen, die het exemplaar, dank zij zijne bekende vrijgevigheid, voor mijne collectie afstond. — Opvallend is bij deze soort de sculptuur der dekschilden, bij zwakke vergrooting gezien, als 't ware uit fijne, dicht opeengedrongen stippeltjes bestaande; daarbij de geheel gele sprieten en de fijne randlijn van het halsschild, die nagenoeg tot aan den top der voorhoeken reikt. Bij den naastverwanten *A. chalconotus* PANZ. zijn de dekschilden zeer dicht fijn mazig, of netsgewijze gehagrineerd; het eindlid der sprieten is aan den top zwartachtig, terwijl de fijne randlijn van het halsschild op korten afstand van den top der voorhoeken eindigt.

956bis. *Stenus scrutator* ERICHS. Bij Sittard, Juli, door den heer A. E. KERKHOVEN gevangen. Het exemplaar werd welwillend voor mijne collectie afgestaan.

1157ter. *Cyrtoscydmus exilis* ERICHS. Ik ving in het Haag-sche bosch, Juni, één enkel exemplaar uit dorre bladen.

1976bis. *Agrilus betuleti* RATZEB. De heer P. V. D. WIEL ving deze soort bij Denekamp, Juni, en was zoo vriendelijk dit exemplaar voor mijne collectie af te staan, waarvoor mijn grooten dank.

2090bis. *Cantharis (Thelephorus) paludosa* FALL. De heer F. T. LUCASSEN verzamelde deze soort bij Valkenburg (Limb.), Mei, in meerdere exemplaren. Ook aan dezen heer mijn hartelijken dank voor zoovele interessante soorten, die in mijne collectie ondergebracht zijn en zoowel door hem als door wijlen zijn vader, Mr. TH. LUCASSEN, verzameld zijn.

2751. *Polydrosus micans* FABR. (? *mollis* STROEM) (heet, volgens REITTER: *mollis* STRÖM (*micans* FABR.)). De ab. c. *chlorophanus* WESTH. vingen wijlen Mr. LEESBERG en ik bij St. Pieter en Gronsveld (Limburg).

2802. *Phytonomus*¹⁾ *adpersus* FABR. (*Pollux* FABR., *com-maculatus* HERBST.) Bij het type zijn de afwisselende tusschenruimten op de dekschilden in den regel met kleine donkere vlekjes besprenkeld. Bij ab. c. *histrion* BOH., welke in hoofdzaak licht beschud is, zijn alle tusschenruimten van kleine, donkere vlekjes voorzien; met het type. Bij ab. c. *ignotus* BOH. zijn de dekschilden in hoofdzaak zwart, de zijrand, eenige vlekjes op de schijf en op de 3^e tusschenruimte dichter en eenigszins in rijen, licht gevlekt. Van deze a. bezit ik een ♂ uit Nootdorp en een fraai geteekend ♀ uit Ommen, bij hetwelk de lichte vlekjes wit gekleurd zijn (door Dr. MAC GILLAVRY welwillend voor mijne collectie afgestaan). De door mij als *H. alternans* STEPH. (*Fulini* SAHLB.) ge-
duide soort is, volgens REITTER's *Fauna Germanica* V, 1916, eene var. van *P. adpersus* FABR., bij welke de afwisselende (2^e, 4^e, 6^e en 8^e) tusschenruimten op de dekschilden als langsstrepen licht beschud zijn.

2803. *Phytonomus Kunzei* GERM., non GYLLH. (*Knauthi* MÜLL.) is, volgens REITTER, niet synoniem aan *Ph. alternans* STEPH., maar eene goede soort, die zeer op laatstgenoemde var. van *adpersus* gelijk, doch dadelijk daarvan te onderscheiden is, doordat op de randtusschenruimte eene smalle, scherp begrensde, witte streep voorhanden is; deze ontbreekt bij *Ph. adpersus* FABR. var. *alternans* STEPH.; ook is het halschild wat fijner en wat minder dicht bestippeld. Ik zag slechts één enkel exemplaar uit Nederland, n.l. uit Oosterbeek, Juni, voor ongeveer 40 jaren van wijlen den heer A. B. VAN MEDENBACH DE ROOY ontvangen. Het ex. is scherp geteekend, de witte langsstrepen steken sterk af op de donkere grondkleur.

3107bis. *Apion semivittatum* GYLLH. Eén enkel exemplaar werd, door Dr. MAC GILLAVRY, bij Houthem, Sept., gevangen en welwillend voor mijne collectie afgestaan.

CORRIGENDA.

Op blz. 330 in „Entom. Ber., Deel IV, No. 92, 1 Nov.

¹⁾ Het sub-genus *Phytonomus* SCHÖNH. (van *Hypera* GERM.), wordt door REITTER als afzonderlijk genus aangenomen.

1916" staat onder de „Interessante vondsten bij Ommen": *Enaesthetus atricapillus*; lees: *ruficapillus*.

DELEND A.

No. 462. *Aleochara erythroptera* GRAV. (zie: Col. Neerl. I, blz. 166) moet vervallen. Het exemplaar blijkt een ongewoon kleine *A. ruficornis* GRAV. te zijn.

Den Haag.

ED. EVERTS.

Overzicht van de, van 1 Nov. 1915 tot 1 Nov. 1916, in de „Ent. Ber." gepubliceerde Coleoptera-soorten en -variëteiten, nieuw voor de Nederlandsche fauna.

De cijfers vóór de namen verwijzen naar mijne „Lijst der in Nederland en het aangrenzend gebied voorkomende Coleoptera", 1906.

36 ^{bis} . <i>Notiophilus hypocrita</i> PUTZ.	212. <i>Amara lunicollis</i> SCHIÖDTE,
48. <i>Dyschirius thoracicus</i> ROSSI,	[ab. c. <i>viridis</i> LETZN en
[ab. c. <i>nigra</i> AHR.	[ab. c. <i>nigra</i> LETZN.
52 ^{bis} . » <i>Neresheimeri</i> H.	213. <i>Amara curta</i> DEJ., ab. c.
[WAGN.	[<i>nigra</i> LETZN.
56 ^{bis} . » <i>Lüdersi</i> H. WAGN.	214. » <i>aenea</i> DE GEER,
59. » <i>globosus</i> HERBST.	[ab. c. <i>viridis</i> LETZN.
[ab. c. <i>ruficollis</i> KOLEN.	215. <i>Amara spreta</i> DEJ., ab. c.
69. <i>Bembidion litorale</i> OLIV.,	[<i>nigra</i> LTZN. en ab. c.
[ab. c. <i>melanoticum</i> H.	[<i>nigripes</i> SCHILSKY.
[WAGN.	216. <i>Amara famelica</i> ZIMM.,
85 ^{bis} . <i>Bembidion fluviatile</i> DEJ.	[ab. c. <i>nigra</i> LTZN.
156. <i>Platynus sexpunctatus</i> L.,	217. <i>Amara eurynota</i> PANZ.,
ab. c. <i>versicolor</i> LETZN.	[ab. c. <i>nigra</i> LTZN.
185. <i>Pterostichus nigrita</i> F., var.	220. <i>Amara lucida</i> DFTSCHM.,
[<i>rhaeticus</i> KR.	[ab. c. <i>viridis</i> LTZN.
206. <i>Amara similata</i> GVLLH.,	355. <i>Hygrobia tarda</i> HERBST,
[ab. c. <i>viridis</i> LETZN.	[ab. c. <i>circumflua</i> EVERTS.
207. <i>Amara ovata</i> F., ab. c.	383. <i>Hydroporus palustris</i> L.,
[<i>viridis</i> LETZN.	[ab. c. <i>apicalis</i> SCHILSKY.
210. » <i>communis</i> PANZ.,	508 ^{ter} . <i>Hygropora cunctans</i>
[ab. c. <i>viridis</i> LETZN.	[ERICHS.